Sygnatura akt VIII U 2264/26

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 kwietnia 2026 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13 marca 2026 roku, odmówił [redacted] ponownego ustalenia wysokości emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że 4 czerwca 2024 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie, dotyczącej obliczenia emerytury, poprzez pomniejszenie podstawy obliczenia emerytur z wieku powszechnego o kwotę pobranych wcześniej emerytur. Trybunał uznał, że przepis ustawy na to pozwalający, w zakresie, w jakim dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie, przed 6 czerwca 2012 r., jest niezgodny z przepisami Konstytucji.

Zakład wyjaśnił, iż wydanie wyroku przez Trybunał, nie jest przesłanką do uchylenia lub zmiany decyzji, wskazaną w art. 114 ustawy emerytalnej.

(decyzja z dnia 10 kwietnia 2026 r. - k. 22 plik III akt ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła [redacted] reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie art. 114 ustawy emerytalnej, poprzez błędne uznanie że wydanie wyroku przez Trybunał Konstytucyjny stwierdzającego niekonstytucyjność przepisu ustawy, na podstawie którego ustalono wysokość świadczenia [redacted] stanowi podstawy do ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych oraz ich wysokości;
2. naruszenie art. 2, 7, 8, 190 ust. 4 Konstytucji RP, poprzez odmowę ponownego przeliczenia wysokości emerytury, pomimo stwierdzenia niekonstytucyjności przepisu, na podstawie którego ta emerytura została obliczona;
3. art. 7 k.p.a. poprzez odmowę wydania decyzji uwzględniającej słuszny interes obywatela;
4. art. 107 k.p.a. poprzez ni[redacted]jaśnienie podstawy prawnej decyzji i stanowiska organu rentowego na interpretację art. 114 ustawy przyjętej w decyzji, zwłaszcza w obliczu przedstawienia przez ubezpieczoną w treści złożonego

wniosku stanowiska orzecznictwa co do zakresu zastosowania art. 114 ustawy, odmiennego od stanowiska organu rentowego.

W konsekwencji strona skarżąca wniosła o:

1. przyznanie ubezpieczonej prawa do ustalenia wysokości emerytury w wieku powszechnym bez pomniejszania jej podstawy o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, to jest z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy,
2. zobowiązanie organu rentowego do ponownego obliczenia wysokości należnej ubezpieczonej emerytury z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy,
3. zobowiązania organu rentowego na podstawie artykułu 133 ust. 1 pkt. 2 ustawy do przyznania i wypłacenia ubezpieczonej wyrównania świadczeń emerytalnych za okres 3 lat poprzedzających miesiąc złożenia wniosku do organu rentowego, a ewentualnie w przypadku uznania przez sąd, że przyznanie zaniżonej emerytury [redacted] wynikiem błędu organu rentowego zobowiązanie organu rentowego na podstawie artykułu 133 ust. 1 pkt. 1 ustawy do przyznania i wypłacenia ubezpieczonej wyrównania świadczeń emerytalnych za okres od miesiąca złożenia wniosku o przeliczenie emerytury do organu rentowego;
4. zasądzenie od organu rentowego na rzecz [redacted] kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odwołanie k. 3-8)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 11-12)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

[redacted] urodziła się 9 kwietnia 1958 r.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 20 stycznia 2009 roku, organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 grudnia 2008 roku przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 30 grudnia 2008 roku, to jest od ustania zatrudnienia – na podstawie ustawy Karta Nauczyciela.

(decyzja z dnia 20 stycznia 2009 r. - k. 28 pliku I akt ZUS)

W dniu 16 kwietnia 2018 roku ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o emeryturę z wieku powszechnego.

(wniosek z dnia 16 kwietnia 2018 r. – k.7-9 pliku III akt ZUS)

Decyzją z dnia 9 maja 2018 roku, organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 kwietnia 2018 roku przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 9 kwietnia 2018 roku, to jest od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawa obliczenia emerytury w części ustalonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

(decyzja z dnia 9 maja 2018 r. - k. 13-14 pliku III akt ZUS)

W dniu 13 marca 2026 r. (data nadania w placówce pocztowej) ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek:

1. na podstawie art. 114 ust. 1 pkt. 6 ustawy emerytalnej o ponowne ustalenie wysokości emerytury [redacted] poprzez obliczenie jej wysokości z pominięciem stosowania art. 25 ust. 1b ustawy, to jest bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych i uwzględnienie kolejnych zmian wysokości świadczenia (waloryzacji),
2. na podstawie art. 133 ust. 1 pkt. 2 ustawy przyznania i wypłacenie ubezpieczonej wyrównania za okres 3 lat poprzedzających miesiąc złożenia niniejszego wniosku.

(wniosek k. 16-17 pliku III akt ZUS)

Na skutek powyższego wniosku, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(bezsporne)

Trybunał Konstytucyjny, wyrokiem z dnia 4 czerwca 2024 r., w sprawie o sygn. akt SK 140/20, orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251) w zakresie, w jakim dotyczy

osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie, przed 6 czerwca 2012 r (przed ogłoszeniem ustawy wprowadzającej), jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji. W uzasadnieniu wskazano, że wyrok wpłynie wyłącznie na sytuację osób, które nie nabyły prawa do emerytury [redacted] z osiągnięcia wieku emerytalnego przed 1 stycznia 2013 roku – uposażeni mieli świadomość zmian oraz możliwość uniknięcia ich konsekwencji.

(bezsporne, a nadto informacja na stronie TK pod adresem https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/wyroki/art/12798-obliczenie-naleznego-swiadczenia-emerytalnego-poprzez-pomniejszenie-emerytury-z-wieku-powszechnego-o-kwote-pobranych-wczesniej-emerytur, OTK ZU A/2024 poz. 67)

Powyższy stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami i Sąd ustalił go w oparciu o dokumenty, zgromadzone w aktach organu rentowego, których strony również nie kwestionowały.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części.

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, iż decyzją z dnia 20 stycznia 2009 roku, organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 grudnia 2008 roku przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 30 grudnia 2008 roku, to jest od ustania zatrudnienia – na podstawie ustawy Karta Nauczyciela. W dniu 16 kwietnia 2018 roku ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o emeryturę z wieku powszechnego. Decyzją z dnia 9 maja 2018 roku, organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 kwietnia 2018 roku przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 9 kwietnia 2018 roku, to jest od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawa obliczenia emerytury w części ustalonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne obliczenie przysługującej jej emerytury z powszechnego wieku emerytalnego bez pomniejszenia podstawy wymiaru o sumę pobranych wcześniej emerytur, o których mowa w artr.25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który to przepis został uznany za niekonstytucyjny wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 roku.

Mając na względzie powyższe przypomnienia wymaga, że ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637), dokonano m.in. nowelizacji przepisu art. 25 ustawy emerytalno-rentowej poprzez dodanie w art. 25 ustępu 1b w brzmieniu: Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Trybunał Konstytucyjny w cytowanym powyżej wyroku z dnia 4 czerwca 2024 r. (sygn. akt SK 140/20), podtrzymał wcześniejszą linię orzecznictwa wyrażoną w wyroku z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16), przyjmując, że regulacja zawarta w art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w stosunku do osób, które wniosek o przyznanie emerytury w wieku obniżonym złożyły do dnia ogłoszenia ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, jest niezgodna z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji.

Stosownie do treści art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 76 poz. 483 ze zmianami), orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny - dwunastu miesięcy. W przypadku orzeczeń, które wiążą się z nakładami finansowymi nie przewidzianymi w ustawie budżetowej, Trybunał Konstytucyjny określa termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego po zapoznaniu się z opinią [redacted].

Zgodnie zaś z art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczące aktów normatywnych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast zgodnie z art. 21 powyższej ustawy z 2000 r., Dziennik Ustaw wydaje Prezes [redacted] przy pomocy Rządowego Centrum Legislacji, przy czym Rządowe Centrum Legislacji może zlecić wyspecjalizowanym podmiotom niektóre czynności związane z wydawaniem tych dzienników w sposób, o którym mowa w art. 2a ust. 2

Tymczasem na dzień wydania decyzji przez organ rentowy, a nawet na dzień zamknięcia rozprawy przez niniejszy Sąd, wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie został ogłoszony Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Przy czym mając na względzie powyższe przepisy ustawy z 2000 r., trzeba zaznaczyć, że publikacja wyroku TK na stronie internetowej TK czy w publikatorze „Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego Zbiór Urzędowy" nie jest ogłoszeniem w rozumieniu art. 190 Konstytucji. Tym samym braki formalne odnośnie niepublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 czerwca 2024 roku w sprawie SK 140/20 zamykają drogę do wznowienia postępowania w trybie art.145 a k.p.a.

Sąd zdaje sobie przy tym sprawę, że nieogłoszenie przez Prezesa [redacted] orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jest wynikiem sporów politycznych toczących się wokół statusu sędziów samego Trybunału. Natomiast sytuacja ubezpieczonych ulega sukcesywnemu pogorszeniu na skutek pogłębiającego się chaosu prawnego związanego z kryzysem organów, które winny stać na straży przestrzegania prawa, a w szczególności Konstytucji.

Sytuacja taka nie może jednak pozbawiać ubezpieczonych, w tym wnioskodawcy, należnej im ochrony, której upatrywać należy w naruszeniu standardu konstytucyjnego w uregulowaniu art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stwierdzonego już kilkukrotnie, przede wszystkim w wyroku TK z dnia 6 marca 2019 roku, w sprawie P 20/16.

Co istotne Trybunał Konstytucyjny już w wyroku SK 5/03 z dnia 9 czerwca 2003 roku, orzekł, że restytucja konstytucyjnego stanu, wymaganego przez art. 190 ust. 4 Konstytucji RP nie wyczerpuje się w możliwościach stwarzanych przez podstawy wznowienia w poszczególnych procedurach. Także bowiem wszelkie inne przepisy, instrumenty i narzędzia proceduralne oraz interpretacyjne stoją do dyspozycji sądów aby osiągnąć skutek zgodny z Konstytucją także z uwzględnieniem możliwości jakie daje przepis art. 8 ust.2 Konstytucji RP.

Zatem, dokonując oceny w tym zakresie, co do dopuszczalności zastosowania rozproszonej kontroli konstytucyjności, należy zwrócić uwagę na fakt istnienia oprócz nieopublikowanego wyroku SK 140/20 także wcześniejszego, dotyczącego, tego zagadnienia wyroku SK 20/16, co dostatecznie motywuje tezę o potrzebie przywrócenia standardu konstytucyjnego w granicach rozpoznawanej sprawy. W tym zakresie dodatkowo zwrócić należy uwagę także na argumentację zawartą w sprawach III USKP 113/23 Sądu Najwyższego oraz III AUa 401/24 Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Spór w niniejszej sprawie w istocie sprowadza się do zagadnienia, dopuszczalności

ustalenia wystąpienia naruszenia standardu konstytucyjnego przy wydawaniu decyzji ustalającej wysokość emerytury [redacted] z pomniejszeniem o kwoty pobranych emerytur wcześniejszych w ramach rozproszonej kontroli konstytucyjności (art. 8 ust. 2 Konstytucji RP).

Przy czym sporny, nieopublikowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego, w którym orzeczono, że „art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251) w zakresie, w jakim dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie, przed 6 czerwca 2012 r., jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”, koresponduje z wcześniejszymi judykatami - wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2021 roku, III USKP 52/21 oraz wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 roku, P 20/16. W tym zakresie dodatkowo zwrócić należy uwagę także na argumentację zawartą w sprawach III USKP 113/23 Sądu Najwyższego oraz III AUa 401/24 Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16, stwierdził niekonstytucyjność przepisu art. 25 ust. 1b ustawy w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w 1953 r., które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły wcześniejsze emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał Konstytucyjny podniósł, że racje, które legły u podstaw uchwalenia tego przepisu, sprowadzały się do wykazania naruszenia zasady lojalności ustawodawcy, gdyż kobiety urodzone w 1953 roku nie wiedziały w momencie podejmowania decyzji o przejściu na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym, jakie będą tego konsekwencje dla ustalenia wysokości emerytury [redacted]. W pozostałym zakresie art. 25 ust. 1b ustawy obowiązuje. Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 maja 2021 r., III USKP 52/21 i cyt. wyżej wyroku z 18 stycznia 2022 r., III USKP 98/21, uznał, że również w stosunku do mężczyzn urodzonych w latach 1949-1953, którzy spełnili warunki przejścia na emeryturę nauczycielską bez względu na wiek w ciągu dziesięciu lat od dnia 1 stycznia 1999 r. na podstawie art. 88 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, potrąceniu podlegają wyłącznie kwoty emerytur w wieku obniżonym wypłaconych po osiągnięciu przez ubezpieczonych wieku uprawniającego do nabycia emerytury w wieku powszechnym (art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej). Uzasadniając swoje stanowisko Sąd Najwyższy przyjął, że nie ulega wątpliwości, że w takiej samej sytuacji prawnej jako kobiety urodzone w 1953 roku są mężczyźni urodzeni w latach 1949-1953 i mający prawo do emerytury [redacted] (art. 32 ustawy emerytalnej), ponieważ wynikający z treści wyroku w sprawie o sygn. akt P 20/16 standard konstytucyjny w zakresie wykładni art. 2 Konstytucji RP w kontekście ingerencji prawodawcy w uzasadnione

prawnie oczekiwania osób pobierających emerytury w wieku obniżonym co do zasad kształtowania wysokości ich świadczeń po uzyskaniu prawa do emerytury w wieku powszechnym, ma zastosowanie także do mężczyzny, który - jak podkreślił Sąd Najwyższy - w chwili przejścia na emeryturę w wieku obniżonym nie mógł spodziewać się tego, że decyzja ta spowoduje obniżenie świadczenia [redacted].

Przy czym w wypadku wspomnianego już wyroku o sygn. P 20/16 zakres kontroli musiał ograniczyć się wyłącznie do kobiet urodzonych w 1953r., które nabyły i zrealizowały prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej, ponieważ Trybunał nie mógł wyjść poza zakres przedmiotowy pytania prawnego. Podkreślono przy tym, że zaskarżony przepis miał zastosowanie do znacznie szerszej grupy podmiotowej niż kobiety urodzone w 1953 r. Sąd Najwyższy w uchwale z 28 listopada 2019 r. (sygn. akt III UZP 5/19, OSNP nr 6/2020, poz. 57) potwierdził, że zaskarżony przepis "ma zastosowanie do urodzonej w 1952 r. ubezpieczonej, która od 2008 r. pobierała wcześniejszą emeryturę, warunki uprawniające do przyznania emerytury z [redacted] wieku [redacted] spełniła w 2012 r., a wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury z [redacted] wieku [redacted] złożyła w 2016 r."

Niezależnie od oceny skuteczności i mocy obowiązującej wyroku z 4 czerwca 2024 roku zgodzić należy się z argumentami zawartymi w jego uzasadnieniu, iż doszło do złamania zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Ubezpieczeni, którzy zdecydowali się na korzystanie z wcześniejszej emerytury, nie mieli - w momencie podejmowania tej decyzji na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego - świadomości co do skutków prawnych, jakie może ona wywoływać w sferze ich przyszłych uprawnień z tytułu emerytury [redacted]. W szczególności nie mogli przewidzieć, że przejście na emeryturę jeszcze przed osiągnięciem [redacted] wieku [redacted] będzie wiązało się z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia. Nie spodziewali się, że wypłacanie świadczeń emerytalnych wpłynie na sposób ustalania wysokości świadczenia w ramach emerytury [redacted]. Z takimi konsekwencjami mogły się liczyć osoby, które decydowały się na skorzystanie z prawa do wcześniejszej emerytury po ogłoszeniu ustawy nowelizującej. Dopiero od tego momentu osoby ubezpieczone mogły zapoznać się z nowymi regulacjami i podjąć świadomą decyzję, dysponując wiedzą co do jej ujemnych skutków w sferze wymiaru przyszłego świadczenia [redacted] po osiągnięciu przewidzianego w ustawie wieku. Wnioskodawca poza sporem mieści się w kręgu takich osób. Tym samym nie mógł przewidzieć, że konsekwencją jego przejścia na emeryturę w niższym wieku, a więc przed osiągnięciem [redacted] wieku [redacted], będzie pomniejszenie podstawy emerytury o pobrane świadczenia. To oznacza, że nie można wobec niego stosować

art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS bez uwzględnienia standardu konstytucyjnego.

Przy czym zauważyć należy, iż istotną kwestią jest okres, do jakiego winno odnosić się rozstrzygnięcie o pominięciu art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie sposób pominąć faktu, iż to osiągnięcie przez ubezpieczonego wieku emerytalnego uprawniającego do nabycia emerytury w wieku powszechnym winno stanowić datę graniczną, od której nie można uwzględnić żądania pominięcia art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Innymi słowy, kwoty emerytur w wieku obniżonym, wypłacone uprawnionemu już po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, podlegają potrąceniu zgodnie z art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stanowisko takie wyraził już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2022 r., w sprawie III USKP 98/21 (LEX nr 3352121), a Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni je podziela.

Zgodnie z przywołanym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2022 r. wyłączenie stosowania normy art. 25 ust. b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy uwzględnieniu zasady demokratycznego państwa prawa statuowanej w art. 2 Konstytucji RP, wymaga miarkowania. Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury [redacted] ex lege i mogła od tej daty zrealizować, z mocy art. 24 ustawy emerytalnej, prawo do emerytury.

Opóźnienie realizacji prawa do emerytury [redacted] osobę pobierającą emeryturę wcześniejszą jest ni[redacted]tpliwie rozwiązaniem korzystnym dla ubezpieczonego, który pobierając emeryturę wcześniejszą, powiększał nadal swój kapitał emerytalny korzystając z ponadnormatywnych waloryzacji tak zgromadzonych składek oraz kapitału początkowego. Nadto opóźniając przejście na emeryturę w wieku powszechnym zmniejszał także okres dożycia, co również wpływało na wysokość przyznanego świadczenia. Takie działania nie są do pogodzenia z treścią art. 2 Konstytucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego[redacted]z dnia 10 października 2025r., w sprawie III AUa 642/25).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy [redacted], że rzeczony przepis ogłoszony został 6 czerwca 2012 roku, wszedł w życie od 1stycznia 2013 roku i ubezpieczona co najmniej od daty ukończenia wieku warunkującego nabycie emerytury [redacted] możliwość bezzwłocznego zrealizowania swojego uprawnienia i tym samym wyeliminowania negatywnych skutków pomniejszania podstawy wymiaru emerytury [redacted], także co do świadczeń podbieranych po tej dacie. Rzeczywiście ubezpieczona zrealizowała to prawo od tej daty.

Zauważyć przy tym należy, iż ponowne ustalenie wysokości świadczenia w oparciu

o treść przepisu art.114 ustawy emerytalnej w przeciwieństwie do wznowienia opartego o treść art. 145 a k.p.a. nie ma skutku retroaktywnego, wywołując co do zasady skutki na przyszłość od daty wniosku. Ograniczona retroaktywność może wynikać z przesłanek z art.133 ust.1 pkt.2 ustawy emerytalnej co wymaga wykazanie błędu organu rentowego. Tego zaś, przy podzielaniu obiektywnej teorii błędu organu nie można wykazać. Nie sposób bowiem nie dostrzec, że w przypadku, gdy rozstrzygnięcie oparte jest na treści art. 8 ust.2 Konstytucji RP, skutkiem nie jest wyeliminowanie przepisu z porządku prawnego, jak to następuje po wydaniu wyroku przez Trybunał Konstytucyjny. W konsekwencji nie można było stwierdzić, że organ rentowy miał możliwość wydania decyzji pomijającej treść art.25 ust.1 b ustawy emerytalnej, przepisu który funkcjonuje w porządku prawnym i organ rentowy ma obowiązek jego stosowania. Jako datę początkową zmiany decyzji uznać należało datę złożenia wniosku, a ściślej początek miesiąca, w którym złożono wniosek zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. Sąd nie mógł zatem uwzględnić wniosku skarżącej o przyznanie prawa do wyrównania świadczenia.

Kierując się wskazaną argumentacją Sąd Okręgowy na podstawie art. 477^{14} § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że wnioskodawczyni ma prawo do ponownego obliczenia emerytury, począwszy od dnia 1 marca 2026 roku, z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie emerytur wypłaconych do osiągnięcia wieku uprawniającego do nabycia emerytury w wieku powszechnym *(punkt 1. sentencji wyroku)*. W pozostałym zaś zakresie na podstawie art. 477^{14} § 1 k.p.c. odwołanie oddalił jako bezzasadne *(punkt 2. sentencji wyroku)*.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawczyni ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności [redacted]ców prawnych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 118). O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1^1 k.p.c. *(punkt 3. sentencji wyroku)*.